

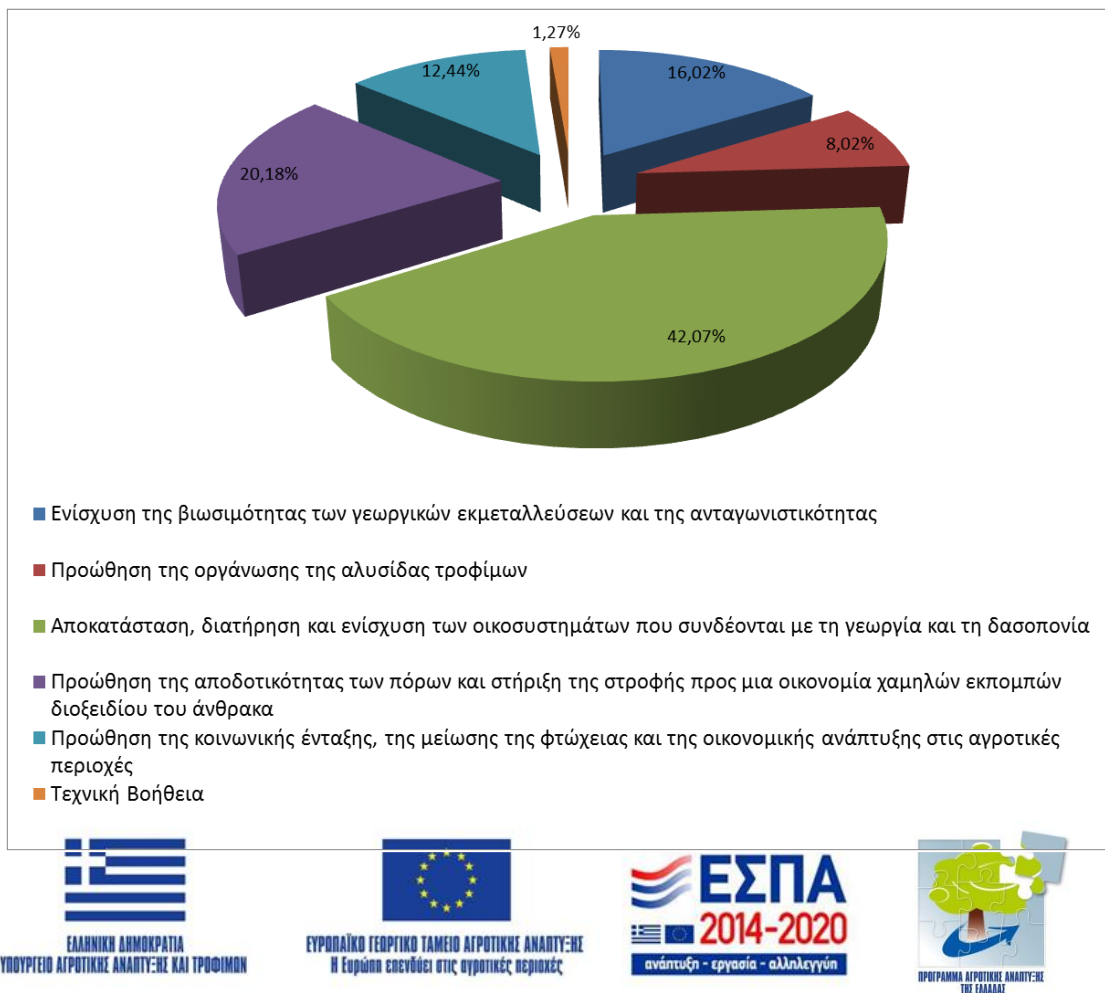
Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, για το έτος 2016

Από το 2016 έως και το 2024, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020. Ειδικότερα, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020, συντάσσει κάθε χρόνο, Ετήσια Έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του ΠΑΑ 2014-2020 κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, την οποία, μετά την έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης, υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι τις 30 Ιουνίου.

Η Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, το άρθρο 75 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και το Παράρτημα VII του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής.

Το ελληνικό ΠΑΑ 2014-2020, εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2015, σύμφωνα με την υπ' αριθ. C(2015)/9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής. Η συνολική δημόσια δαπάνη του, ανέρχεται στα 5,9 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 4,7 δισ. ευρώ είναι πόροι του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και τα 1,2 δισ. ευρώ εθνικοί.

Το ΠΑΑ 2014-2020, όπως απεικονίζεται στο παρακάτω γράφημα, διαρθρώνεται γύρω από έξι (6) βασικές προτεραιότητες για την Αγροτική Ανάπτυξη, οι οποίες αναλύονται περαιτέρω σε δεκαοχτώ (18) περιοχές εστίασης, ενώ η πρώτη προτεραιότητα για την καινοτομία και τη μεταφορά γνώσης διατρέχει τις υπόλοιπες πέντε:

Περιεχόμενο Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης

Ένα μεγάλο μέρος της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης 2017, είναι οι **πίνακες υλοποίησης**. Στους πίνακες αυτούς περιγράφονται οι εντάξεις και ο ρυθμός ένταξης των δαπανών. Περιγράφονται επίσης, οι πληρωμές μόνο των ολοκληρωμένων έργων για τα ιδιωτικά και δημόσια έργα (κι όχι οι πληρωμές όλων των έργων όπως γινόταν στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο) και οι ετήσιες πληρωμές για τα μέτρα που πληρώνονται με βάση την έκταση.

Οι πίνακες αφορούν στα έτη 2014, 2015 και 2016, επειδή όμως κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015 δεν είχαν γίνει εντάξεις και πληρωμές στο ελληνικό ΠΑΑ, τα στοιχεία των πινάκων για τα τρία πρώτα έτη υλοποίησης του ΠΑΑ, ταυτίζονται με την υλοποίηση κατά τη διάρκεια του έτους 2016.

Εντός του 2016 πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

Εντάχθηκε περίπου το 1/4 (25%) της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης του ΠΑΑ 2014-2020 (5,9 δις. €) που αντιστοιχεί σε ποσό περίπου 1,5 δις. €.

Όσον αφορά στα ολοκληρωμένα έργα, πληρώθηκε ποσοστό λίγο λιγότερο από το **10%** της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης του ΠΑΑ 2014-2020, δηλαδή περίπου **560 εκατ. €**.

Σε γενικές γραμμές και σε ότι αφορά **στα ολοκληρωμένα έργα**, θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε τα εξής: Ο ρυθμός πληρωμών:

- **είναι υψηλός** στην προτεραιότητα 4 και την περιοχή εστίασης 5D, που περιλαμβάνουν μέτρα που σχετίζονται με έκταση ή αριθμό ζώων και αφορούν ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς (εξισωτική αποζημίωση) και πληρωμές σε γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις και βιολογική γεωργία·
- **είναι μέτριος** στις περιοχές εστίασης 2A, 3A, 6A που περιλαμβάνουν ιδιωτικές επενδύσεις (σχέδια βελτίωσης, μεταποίηση, μεταφερόμενα έργα Άξονα 3)·
- **είναι χαμηλός** στις περιοχές εστίασης 5A, 6C που περιλαμβάνουν δημόσια έργα και έχουν μεγαλύτερο χρόνο υλοποίησης, στην περιοχή εστίασης 6B που περιλαμβάνει το CLLD το οποίο έχει, λόγω της φύσης του, σε όλες τις προγραμματικές περιόδους χαμηλό ρυθμό εκκίνησης και στην περιοχή εστίασης 2B γιατί εκκρεμεί η κατάρτιση μεγάλου πλήθους νέων γεωργών ώστε να λάβουν την τελική τους πληρωμή·
- **είναι μηδενικός** στις περιοχές εστίασης 3B, 5B και 5C γιατί αφορά νέες προσκλήσεις που δεν έχουν προκηρυχθεί.

Ωστόσο, **οι πληρωμές όλων των έργων (ολοκληρωμένων και μη)**, ανέρχονται σε ποσοστό λίγο μεγαλύτερο από το **11%** της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης του ΠΑΑ 2014-2020, δηλαδή περίπου **660 εκατ. €**.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το σύνολο, σχεδόν, των εντάξεων και πληρωμών (εκτός από το μεγαλύτερο μέρος της εξισωτικής αποζημίωσης) αφορούν νομικές δεσμεύσεις που έχουν

αναληφθεί κατά την περίοδο 2007 – 2013 και συνεχίζονται στην περίοδο 2014 – 2020 (ανειλημμένες υποχρεώσεις).

Για πρώτη φορά στην Ετήσια Έκθεση του 2017, εξετάζεται η **πρόοδος επίτευξης του πλαισίου επίδοσης για το 2018**. Το πλαίσιο επίδοσης είναι ένα νέο εργαλείο, με το οποίο γίνεται αποτίμηση της αποδοτικής εφαρμογής του ΠΑΑ 2014-2020, μέσω της επίτευξης ορόσημων για το 2018 και στόχων για το 2023.

Ως κίνητρο για την επίτευξη των στόχων του πλαισίου επίδοσης χρησιμοποιείται το αποθεματικό επίδοσης που αποτελεί ένα ποσοστό, το οποίο κυμαίνεται από 5-7% για κάθε προτεραιότητα του ΠΑΑ 2014-2020 και το οποίο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί πριν το 2019 («κρατείται»). Το αποθεματικό μπορεί να αποδοθεί τελικά σε όσες από τις προτεραιότητες επιτευχθούν τα ορόσημά τους μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018, βάσει της αξιολόγησης που θα πραγματοποιηθεί το 2019. Το συνολικό αποθεματικό επίδοσης για το ΠΑΑ 2014-2020 ανέρχεται στο **6 % των πόρων που διατίθενται στο ΕΓΤΑΑ (δηλαδή 253 εκατ. €)** και έχει προκαθοριστεί στο εγκεκριμένο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ 2014-2020).

Σε γενικές γραμμές ο ρυθμός επίτευξης των οροσήμων για το 2018 κρίνεται ικανοποιητικός. Θα πρέπει όμως να συνεχισθεί αμείωτη η προσπάθεια ολοκλήρωσης των ανειλημμένων υποχρεώσεων που συνεχίζονται στο πλαίσιο των υπομέτρων 4.1 (σχέδια βελτίωσης), 4.2 (μεταποίηση) και 19.2 (LEADER).

Εντός του 2016, δεν έγιναν τροποποιήσεις του **πλάνου αξιολόγησης**, ωστόσο πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις ενημέρωσης για τους δείκτες της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, την αξιολόγηση του CLLD, την εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΠΑΑ 2007-2013 και την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του 2016. Επίσης εντός του 2016 έγινε η προετοιμασία πρόσκλησης για εξωτερικό αξιολογητή, ενώ η πρόσκληση και η ανάθεση ολοκληρώθηκαν στο 1^ο εξάμηνο του 2017. Έργο του εξωτερικού αξιολογητή είναι η τεχνική υποστήριξη στο κεφάλαιο 7 (αξιολόγηση του ΠΑΑ ως προς την επίτευξη των στόχων του) της Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης 2017 και στη βελτίωση του πλάνου αξιολόγησης προκειμένου τα αποτελέσματά της να είναι χρήσιμα για όλα τους εμπλεκόμενους στο ΠΑΑ 2014 - 2020.

Το **Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο 2014-2020 (ΕΑΔ)** συστάθηκε με την αρ. πρωτ. 2054/19-8-2016 Απόφαση Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ. Κατά το έτος 2016 υλοποιήθηκαν δράσεις που αφορούν στην πλειοψηφία των προτεραιοτήτων του Σχεδίου Δράσης του. Στην 1η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014-2020, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2016 στην Αθήνα παρουσιάσθηκε το Σχέδιο για την Επικοινωνιακή Στρατηγική για τη **Δημοσιότητα** του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ, προκειμένου να διασφαλίσει την **ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της υλοποίησης** του προγράμματος, υπέβαλε την 1^η τροποποίηση του ΠΑΑ 2014-2020, πραγματοποίησε ενέργειες για τη δημιουργία και αναβάθμιση των απαραίτητων πληροφοριακών συστημάτων, προετοίμασε την 1^η τροποποίηση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΣΔΕ, δημιούργησε υποδείγματα εντύπων για τις προσκλήσεις και τις αποφάσεις

ένταξης των νέων μέτρων, εκπόνησε μελέτη μοναδιαίου κόστους για τις δράσεις κατάρτισης και προετοίμασε μελέτη εύλογου κόστους δαπανών.

Για πρώτη φορά στην Ετήσια Έκθεση του 2017 επίσης, γίνεται αξιολόγηση της **προόδου της επίτευξης των στόχων του ΠΑΑ 2014-2020**. Η αξιολόγηση γίνεται από εξωτερικό αξιολογητή, ο οποίος απαντά σε εικοσιένα (21) ερωτήματα αξιολόγησης που αφορούν στις δεκαοκτώ (18) περιοχές εστίασης του ΠΑΑ 2014-2020 και στην αξιολόγηση των συνεργειών, της τεχνικής βοήθειας και του εθνικού αγροτικού δικτύου.

Τέλος σε ότι αφορά στα **χρηματοδοτικά εργαλεία**, εντός του 2016 έγιναν ενέργειες για την προετοιμασία της ανάθεσης της εκ των προτέρων εκτίμησης της εφαρμογής τους, η οποία προβλέπεται κανονιστικά και χωρίς την οποία δεν είναι δυνατή η σύσταση των εν λόγω εργαλείων. Η μελέτη αυτή έχει στόχο να καταδείξει, βάση στοιχείων, τις αδυναμίες της λειτουργίας των αγορών ή καταστάσεις ανεπάρκειας επενδύσεων, το εκτιμώμενο επίπεδο και το πεδίο των δημόσιων επενδυτικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων των τύπων των χρηματοδοτικών εργαλείων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν.

Τελικά, η σύμβαση για την εκ των προτέρων εκτίμηση ανατέθηκε στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων το 1^ο εξάμηνο του 2017 (2 Μαΐου) και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο 2^ο εξάμηνο του 2017.